

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Babeș-Bolyai" Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Psihopedagogie Specială
1.4 Domeniul de studii	Științe ale educației
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Terapia limbajului și Audiologie Educatională/ Logoped (Cod COR* 226603), Consilier învățământ (Cod COR* 235103) și Expert învățământ (Cod COR* 235104)

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Terapia tulburărilor de voce și vorbire/Therapy of voice and speaking disorders PMR2112						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. Univ. Dr. Carolina Bodea Hațegan						
2.3 Titularul activităților de seminar	Dr. Dorina Talaș						
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DA

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					Or e
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					22
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					4
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual			83		
3.8 Total ore pe semestru			125		
3.9 Numărul de credite			5		

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Se vor realiza activități bazate pe utilizarea practică a instrumentelor de evaluare propuse. Aceste materiale vor fi reunite în portofoliul masterandului. În vederea desfășurării cursului se vor utiliza materiale audio-video și tehnologii de acces. Se vor derula activități online pe platforma TEAMS.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> În cadrul seminarului se vor realiza prezentări de studii de caz, analize critice a unor materiale de specialitate (articole, studii). Se vor derula activități online pe platforma TEAMS.

6. Competențele specifice acumulate și rezultate ale învățării

Competențe profesionale	<p>C3. Elaborează și implementează demersuri de intervenție adecvate copiilor cu tulburări de limbaj și comunicare, în contextul tendințelor actuale, în plan educațional și terapeutic;</p> <p>Rezultate ale învățării:</p> <p>3.1. Absolventul elaborează planuri/ programe de intervenție și consemnează orice modificare în aceste planuri în vederea ajustării continue a demersului de intervenție din contextul tulburărilor de limbaj.</p> <p>3.2. Absolventul selectează modalitățile terapeutice adecvate și le corelează cu conținuturile și resursele potrivite, în vederea dezvoltării de abilități și competențe funcționale pentru persoanele cu tulburări de limbaj.</p> <p>3.3. Absolventul corelează stilurile cognitive specifice elevilor cu tulburări de limbaj, cu strategiile de instruire și cu resurse educaționale / terapeutice corespunzătoare.</p> <p>3.6. Absolventul proiectează și implementează design-uri de cercetare în domeniul tulburărilor de limbaj, în vederea îmbunătățirii demersului terapeutic.</p> <p>3.7. Absolventul cunoaște diferite modalități de implementare a teleterapiei logopedice sub aspectul constrângerilor metodologice, legale, al cerințelor tehnice, dar și al limitărilor, inclusiv în ceea ce privește evidențele științifice actuale.</p> <p>3.8. Absolventul realizează demersuri de consiliere a părinților și aparținătorilor, în vederea selectării informate a unui program de intervenție.</p> <p>Competențe specifice</p> <ul style="list-style-type: none">• realizarea diagnosticului logopedic și psihopedagogic în tulburările de voce și vorbire;• utilizarea și interpretarea evaluării logopedice și audiologice în vederea proiectării unor intervenții psihopedagogice și intervenții specifice terapiei tulburărilor de voce și vorbire;• elaborarea unor demersuri de intervenție specifice domeniului terapiei tulburărilor de limbaj concretizate în planuri de intervenție personalizată, planuri educaționale personalizate și proiecte de activitate didactică și terapeutică (pentru tulburările de voce și vorbire);• proiectarea și implementarea unor design-uri de cercetare în domeniul masteratului;• consilierea persoanelor cu tulburări de limbaj, a persoanelor cu tulburări de voce și a familiilor acestora;
--------------------------------	--

C1. Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională fundamentate pe opțiuni valorice explicite în relație cu drepturile și demnitatea persoanelor cu dizabilități.

Rezultate ale învățării:

- 1.1. Absolventul cunoaște codul de etică și deontologie profesională al domeniului terapiei limbajului.
- 1.2. Absolventul îndeplinește cu responsabilitate sarcinile profesionale materializând principiile codului de etică profesională în vederea asigurării unui demers de evaluare și terapie adecvat în contextul tulburărilor de limbaj.
- 1.3. Absolventul identifică situațiile în care sunt abateri de la codul de etică și normele deontologice profesionale.
- 1.4. Absolventul analizează abordările diagnostice și terapeutice cu scopul de a asigura respectarea normelor de etică și deontologie profesională.
- 1.5. Absolventul realizează demersuri de evaluare și intervenție în sfera tulburărilor de limbaj și comunicare respectând drepturile fundamentale ale omului, normele legislative și demnitatea umană.
- 1.6. Absolventul contribuie la îmbunătățirea calității serviciilor de terapie tulburărilor de limbaj, la dezvoltarea domeniului și a profesiei și respectă codul de etică profesională.

C2. Cooperarea eficientă în echipe de lucru profesionale, interdisciplinare, specifice desfășurării proiectelor și programelor din domeniul științelor educației.

Rezultate ale învățării:

- 2.1. Absolventul colaborează cu membri ai familiei și cu ceilalți specialiști în cadrul echipei multidisciplinare formate din: specialiști în terapia limbajului, psihopedagogi, audiologi educaționali, psihologi, profesori de sprijin/ itineranți, medici, asistenți sociali, etc.
- 2.2. Absolventul asigură consiliere și informare de specialitate membrilor echipei interdisciplinare cu privire la particularitățile tablourilor de tulburare de limbaj și a dizabilităților auditive.
- 2.3. Absolventul integrează elementele de diagnostic ale întregii echipe, în vederea identificării unor soluții terapeutice adecvate domeniului terapiei limbajului și audiologiei educaționale.
- 2.4. Absolventul demonstrează abilități de comunicare eficientă în raporturile cu ceilalți membri ai echipei de lucru.
- 2.5. Absolventul realizează o abordare interdisciplinară a cazurilor de tulburări de limbaj și comunicare, pe baza informațiilor oferite de echipa multidisciplinară.
- 2.6. Absolventul deține tehnici de rezolvare a conflictelor în cadrul muncii în echipă.

C3. Utilizarea metodelor și tehnicilor eficiente de învățare pe tot parcursul vieții, în vederea formării și dezvoltării profesionale continue.

Rezultate ale învățării:

- 3.1. Absolventul utilizează platformele de e-learning, a învățării de tip blended learning și a bazelor de date internaționale pentru dezvoltarea personală și profesională.
- 3.2. Absolventul identifică nevoia de învățare continuă, precum și soluțiile adecvate.
- 3.3. Absolventul analizează critic noile direcții de evaluare și intervenție din domeniul terapiei tulburărilor de limbaj și comunicare.
- 3.4. Absolventul utilizează bazele de date internaționale și resursele digitale, în vederea învățării continue.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Dobândirea de cunoștințe, priceperi și deprinderi vizând abordarea terapeutică a tulburărilor de voce și tulburărilor de vorbire.
7.2 Obiectivele specifice	<p>Dobândirea unor cunoștințe și abilități privind:</p> <ul style="list-style-type: none"> -delimitarea tipurilor de tulburări de voce (etiologie și simptomatologie); -evaluarea particularităților vocii și vorbirii la diferite categorii de persoane cu dizabilități; -proiectarea unor programe de reabilitare pentru tulburările de voce și vorbire; -monitorizarea progreselor înregistrate de persoanele cu tulburări de voce și vorbire.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Aspecte privind neurofiziologia aparatului vorbirii. Teoriile fonației și mecanismul producerii vocii	Expunere interactivă Prelegere	Prezentare ppt
Tulburările de voce-delimitări conceptuale, taxonomii	Expunere interactivă Problematizarea	Prezentare ppt
Specificul evaluării tulburărilor de voce. Softuri educaționale. Aspecte de etică profesională	Expunere interactivă	Probe de evaluare Prezentare audio-video Softuri educaționale
Analiza particularităților vocii prin intermediul reprezentărilor spectrale	Expunere interactivă	Probe de evaluare Prezentare audio-video Softuri educaționale
Schimbarea vocii. Puberfonia.Timbrul vocal. Aspecte psihopedagogice	Expunere interactivă	Prezentare audio-video Studii de caz
Modalități tradiționale de intervenție în reabilitarea tulburărilor de voce.	Expunerea interactivă	Prezentare ppt
Softuri educaționale și tehnologii de acces utilizate în reabilitarea tulburărilor de voce (Snors).	Prelegerea	Prezentare ppt Softuri educaționale
Particularitățile vocii la copii cu dizabilitate auditivă. Relația dintre tulburările de voce și inteligibilitatea vorbirii	Prelegere Problematizare	Studii de caz
Tulburările de vorbire-delimitări conceptuale, taxonomii	Prelegere Expunere interactivă	Prezentare ppt
Sindromul de nedezvoltarea limbajului.	Expunere interactivă Problematizarea	Prezentare audio-video
Tulburările de vorbire cu substrat neurologic.	Prelegere	Prezentare ppt
Tulburările de vorbire în contextul bilingvismului.	Expunerea interactivă Prezentare studii de caz	Prezentare ppt Prezentare audio-video
Particularitățile tulburărilor de vorbire din categoria logonevrozelor (mutism electiv, mutism isteric).	Expunerea interactivă Prezentare studii de caz	Prezentare ppt Prezentare audio-video

Programe complexe de evaluare și reabilitare a tulburărilor de vorbire.	Prelegere Demonstrația	PIP-uri
<p>Bibliografie:</p> <p>Aronson, A., Bless, D. (2009). <i>Clinical Voice Disorders</i>, Fourth Edition, New-York: Thieme Medical Publishers, Inc.</p> <p>Attariba J.; Heredia R.R. (2008). <i>An Introduction to Bilingualism</i>, Principles and Processes, CRC Press.</p> <p>Bodea Hațegan, C., Talaș, D., Trifu, R. (2023). Logopedia. Abordări moderne în terapia limbajului-modele de evaluare și direcții de intervenție, Editura ASTTLR/Risoprint, Cluj-Napoca.</p> <p>Bodea Hațegan, C. (2022). Tulburările de voce și vorbire: evaluare și intervenție, Editura ASTTLR, p. 260,</p> <p>Bodea Hațegan, C. (2016). <i>Logopedia. Terapia tulburărilor de limbaj- Structuri deschise</i>, București: Editura Trei.</p> <p>Bodea Hațegan, C. (2013). <i>Tulburările de voce și vorbire. Evaluare și intervenție</i>, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.</p> <p>Buică, C. (2004). <i>Bazele defectologiei</i>, Editura Aramis Print, București.</p> <p>Crăciun, M. T. (2001). <i>Diagnosticul și tratamentul afaziei</i>, Teză de doctorat nepublicată, Cluj-Napoca.</p> <p>Damasio, A. R. (1992). <i>Aphasia</i>. New England of Medicine, 326, 531-539.</p> <p>Eckel, F., Boone, D. (1981). <i>The S/Z Ratio as an Indicator of Laryngeal Pathology</i>, <i>Journal of Speech and Hearing Disorders</i>, Vol.46 147-149 May 1981, ASHA.</p> <p>Gallena, S. K. (2007). <i>Voice and Laryngeal Disorders. A problem-based clinical guide with voice samples</i>, Mosby, Missouri.</p> <p>Kent, R. D. (2004). <i>The MIT Encyclopedia of Communication Disorders</i>, The MIT Press, Massachusetts.</p> <p>Paul, R. (2007). <i>Language Disorders from Infancy through Adolescence: Assessment and Intervention</i>, 3rd Edition, Mosby-Year Book, St. Louis.</p> <p>Mohamed, D.M., Shoeib, R.M., Elfiky, Y.H. et al. (2023). A comparative study of stretch-and-flow voice therapy versus Smith accent method in rehabilitation of hyperfunctional dysphonia: a randomized controlled trial. <i>Egypt J Otolaryngol</i> 39, 192 (2023). https://doi.org/10.1186/s43163-023-00529-6</p> <p>Mureșan, R., Chirilă, M. (2010). <i>Reabilitarea și igiena vocii</i>, Cluj-Napoca: Editura Alma Mater.</p> <p>Mureșan, R. (2010). <i>Aportul foniatriei în evaluarea profesioniștilor vocali</i>, Lucrare prezentată la conferința regională „Muzică și medicină”, din cadrul proiectului POS-DRU Observatorul Profesiilor Muzicale din România, retrived in 10.05. 2013, from http://www.opmr.eu/download/conf1/papers/muresan1.pdf</p> <p>Mureșan, R., Chirilă, M. (2015). <i>Reabilitarea și igiena vocii</i>, Ediția a II-a revizuită, Cluj-Napoca: Editura Medicală Universitară „Iuliu Hațieganu”.</p> <p>Rondal, J.A, Seron, X. (1999). <i>Troubles du langage. Bases théorétiques, diagnostic et rééducation</i>, Hayen, Mardaga.</p> <p>Šepić, T., Pankas, J. Grubešić, A., Tićac, R., Starčević, R. (2011). Basics of Voice Dysfunction – Etiology and Prevention of Voice Damage, <i>Collegium Antropologicum</i>, 35 (2011) Suppl. 2: 97–101.</p> <p>Sloane, P.M. (2009). <i>Voice Care For Teachers</i>, Trinity College Dublin, http://www.tcd.ie/Education/courses/pde/postgrad-dip-education/Voice%20Management%20PaulineSloane[1]%20[Compatibility%20Mode].pdf</p> <p>Solomon, B. (2012). <i>Vocal pathologies in children and adults through the life span. A how-to-guide to assessment</i>, EL PASO Speech Therapy Conference, http://www.esc19.net/conferences/speech_therapy_conference/documents/03%20Solomon%20Session%201%20and%202.pdf.</p>		

Webb, W. G.; Adler, R. K. (2008). <i>Neurology for the Speech-Language Pathologist</i> , Mosby Elsevier, Missouri. https://www.kidspeech.com/meet-nancy-kaufman/		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Respirația-importanța acesteia în producerea vocii, tipuri de respirații, exerciții pentru antrenarea respirației	Exercițiul Problematizarea	Fișe de lucru
Tulburările de voce relaționate cu diferite profesii care solicită emisia vocală	Exercițiul Problematizarea	Înregistrări audio-video
Elaborarea de grile de evaluare a particularităților de voce pentru diferite categorii de persoane cu dizabilități	Exercițiul	Înregistrări audio-video Grile Studii de caz
Utilizarea programelor Cool Edit Pro și Praat în vederea evidențierii particularităților vocii	Exercițiul Problematizarea	Studii de caz Softuri
Aspecte de informare și consiliere a copilului aflat în perioada pubertății focalizate pe problematica schimbării vocii.	Exercițiul Problematizarea	Aplicații practice
Programe de intervenție în reabilitarea vocii-exerciții și activități pentru reducerea nazalizării	Proiect de grup Exercițiul	PIP-uri
Programe de intervenție în reabilitarea vocii-exerciții și activități pentru reducerea vocii de cap	Exercițiul	Studii de caz PIP-uri
Programe de intervenție în reabilitarea vocii-exerciții și activități pentru reducerea vocii grave	Exercițiul	Studii de caz PIP-uri
Vocea esofagiană-specific și particularități logopedice	Prezentare interactivă	Sunt prezentate studii și cercetări din literatura de specialitate
Aspecte ale diagnosticului diferențial dintre sindromul de nedezvoltarea limbajului, retardul de limbaj pe fondul diferitelor patologii, în special dizabilitate intelectuală și disfazie.	Exercițiul Activitate individuală	Studii de caz Prezentare audio-video
Prezentarea unor studii de caz și aplicații care să ilustreze tulburări de vorbire cu substrat neurologic.	Exercițiul Activitate individuală	Studii de caz Prezentare audio-video
Propunerea unui demers de evaluare a unui copil cu o formă de bilingvism, interpretarea rezultatelor obținute în vederea proiectării programului terapeutic.	Exercițiul Activitate individuală	Studii de caz Prezentare audio-video Instrumente de evaluare
Aspecte ale diagnosticului diferențial în tulburările de vorbire din categoria logonevrozelor și alte tablouri patologice (autism, dizabilitate auditivă).	Exercițiul Activitate individuală	Studii de caz Prezentare audio-video
Aplicații practice-elaborare de programe de evaluare complexă și intervenție în contextul tulburărilor de vorbire	Activitate practică	Studii de caz PIP-uri
Bibliografie: Bodea Hațegan, C., Talaș, D., Trifu, R. (2023). Logopedia. Abordări moderne în terapia limbajului-modele de evaluare și direcții de intervenție, Editura ASTTLR/Risoprint, Cluj-Napoca.		

Bodea Hațegan, C. (2022). Apraxia și tulburarea de spectru autist-TSA, în *Revista Română de Terapia Tulburărilor de Limbaj și Comunicare-RRTTLC*, VIII/2022, Nr. 2, ASTTLR, Cluj-Napoca, p.93-105.

Bodea Hațegan, C. (2022). Tulburările de voce și vorbire: evaluare și intervenție, Editura ASTTLR, p. 260,

Bodea Hațegan, C. (2013). *Tulburările de voce și vorbire. Evaluare și intervenție*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

Duffy, J.R. (2005). *Motor Speech Disorders. Substrates, Differential Diagnosis and Management*, Elsevier Mosby, Missouri.

Hațegan, C. (2010). Bilingualism-its implications in structuring morphological and lexical abilities in Romanian language, *Studia Psychologia/Paedagogia*, p.13-23.

Hațegan, C. (2010). Visualizing Speech Acoustic Features by Using Computerized Programs in the Context of Profound Hearing Impairments, *Studia Psychologia-Paedagogia*, p.189-199.

Hațegan, C. (2011). *Abordări structuralist-integrate în terapia tulburărilor de limbaj și comunicare*, Presa Universitară Clujeană , Cluj-Napoca.

Lee Silverman Voice Treatment Global (n.d.). *What is LSVT Loud?* Retrieved on December 10, 2015, from <http://www.lsvtglobal.com/patient-resources/what-is-lsvt-loud>

Lee Silverman Voice Treatment Global (n.d.). *What is LSVT Big?* Retrieved on December 10, 2015, from <http://www.lsvtglobal.com/patient-resources/what-is-lsvt-big>

Lee Silverman Voice Treatment Global (n.d.). *What is LSVT eLoud?* Retrieved on December 10, 2015, from <http://www.lsvtglobal.com/patient-resources/lsvt-eloud-experts>

Mervis, M; Becerra, A. (2007). Language and communicative development in Williams syndrome, *Mental retardation and developmental disabilities Research Reviews*, 13, 3 – 15.

Pacut, P., Han, J. Y., & Ghasemi, M. (2023). Miller-Fisher Syndrome With Initial Manifestation of Rhinolalia Aperta: A Case Report and Literature Review. *Cureus*, 15(10), e46376. <https://doi.org/10.7759/cureus.46376>

Rosetti, Al.; Lăzăroi, A. (1982). *Introducere în fonetică*, Editura Științifică și Enciclopedică, București.

Zur, K.B., Cotton, S., Kelchner, L., Baker, L., Weinrich, B., Lee, L. (2007). Pediatric Voice Handicap Index (pVHI): a new tool for evaluating pediatric dysphonia, *International Journal of Pediatric Otorhinolaryngology*, 71, 77-82.

http://orlmd.org/ro/bolile_laringelui_ro.html

<http://www.pathologyatlas.ro>

<http://www.pathologyatlas.ro/condromul.php>

<http://www.voicemedicine.com>

<http://www.britishvoiceassociation.org.uk/>

<http://www.epathology.ro>

<http://www.cdc.gov/pertussis/>

<http://www.ncvs.org>

<http://www.lsvtglobal.com/>

<http://www.fon.hum.uva.nl/praat>

<https://www.doctorvox.ro>

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile acestei discipline asigură dezvoltarea unor competențe profesionale și transversale derivate din standardele stabilite la nivel național pentru subdomeniul Psihopedagogiei speciale. De asemenea, acestea asigură dezvoltarea unor competențe profesionale specifice terapiei tulburărilor de limbaj. Aceste competențe asigură completarea profilului ocupațional pentru terapeutul limbajului (logoped) fiind racordate și

la profilurile ocupaționale europene ale Asociației Europene a Logopezilor (ESLA) și alte organisme profesionale internaționale.

- Competențele și obiectivele formulate respectă interesele și drepturile persoanelor cu tulburări de limbaj și ale familiilor acestora.
- Colegiul Psihologilor din România, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (www.copsi.ro) și a Procedurilor de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004
- Registrul Național al Calificărilor din învățământul Superior (www.anc.edu.ro/registrul-national-al-calificarilor-din-invatamantul-superior-rncis/)
- Clasificarea Ocupațiilor din România (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Analiza și interpretarea datelor dintr-o spectogramă.	Evaluare pe parcurs	20%
	Propunerea unui demers de evaluare și intervenție complex pentru un caz specific cu tulburare de voce sau vorbire	Examen scris	40%
10.5 Seminar/laborator	Elaborarea unui portofoliu complex care să conțină: analiza unui studiu de specialitate din tematica disciplinei, un studiu de caz complex din tematica disciplinei, fișe de evaluare a tulburărilor de voce, probe pentru evaluarea tulburărilor de vorbire.		30%
			10% oficiu
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea tipurilor de tulburări de voce și a specificului acestora. • Elaborarea unui program complex de evaluare și intervenție pentru persoane cu tulburări de vorbire. 			

Data completării
26.09. 2023

Semnătura titularului de curs
Conf. univ. dr.
Carolina Bodea Hațegan

Semnătura titularului de seminar
Dr. Dorina Talaș

Data avizării în departament

27.09.2023

Semnătura directorului de departament

Prof. univ. dr. Adrian Roșan